

Практически препоръки
за безопасност на пътя – учебна 2022/2023 година

ЗА УЧЕНИЦИ

ПАЗИ СЕ САМ!

АКО ОТИВАШ ДО УЧИЛИЩЕ ПЕША

- си
- Избери най-безопасния и кратък маршрут до училище. Направи го с родителите
  - **Заедно си припомнете правилата за движение на пешеходците.**
  - **Винаги:**
    - ✓ *пресичай на обозначените за това места*
    - ✓ *преминавай на зелено;*
    - ✓ *използвай за движение тротоара;*
    - ✓ *преминавай през подлезите и надлезите за пешеходци;*
    - ✓ *върви по банкета, отляво, срещу автомобилното движение.*
  - **Направи се видим! Убеди се, че шофьорите са те забелязали!**
  - **Сложи светлоотразителни елементи на облеклото или раницата. Използвай светлоотразителна жилетка в тъмната част на денонощието.**
  - **Ако си закъснял** за училище, не нарушавай правилата за движение, за да не станеш жертва на катастрофа.
  - **Ако си несигурен на опасно или натоварено кръстовище, премини с основната група пешеходци или с някой по-възрастен човек.**
  - ☺ **Вкъщи решете към кого може и трябва да се обърнеш при нужда от помощ.**
- Запомети номерата на тези хора в телефона си.**

АКО СЕ ПРИДВИЖВАШ ДО УЧИЛИЩЕ С ВЕЛОСИПЕД

- **С някого от родителите си** провери технически изправно ли е колелото.
  - **Изберете заедно** възможно най-безопасния маршрут до училище.
  - **Припомнете си заедно** основните правила за движение на велосипедистите.
- НЕ ЗАБРАВЯЙ ОСНОВНИТЕ ПРАВИЛА:**
- ✓ велосипедът е пътно превозно средство, а
  - ✓ велосипедистът е водач и за него също важат правилата за движение;
  - ✓ до 12-годишна възраст велосипедистът трябва да се движи по тротатара, а на платното за движение може да управлява колело само с придружител, навършил 16 години;
  - ✓ навършилият 12 години велосипедист трябва да се движи възможно най-вдясно на платното за движение;
  - ✓ велосипедистът е длъжен да укаже с ръка, ако ще променя посоката си на движение или намерението си да спре, но задължително трябва да се убеди, че не го застрашава друго превозно средство.
  - **Винаги** си слагай светлоотразителна жилетка и други светлоотразители, закрепени за дрехите, ученическата раница или на подходящи места на колелото.
  - **Ако закъсняваш**, не подценявай опасностите и не преминавай на червено на светофара, защото може да причиниш катастрофа и да пострадаш в нея.
  - ☺ **ПОМНИ**, че при катастрофа трябва да се обадиш на родителите си, за да подадат те сигнал в полицията на телефон 112, или сам да направиш това.

АКО СЕ ПРИДВИЖВАШ ДО УЧИЛИЩЕ С ИНДИВИДУАЛНО ЕЛЕКТРИЧЕСКО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО (ИЕПС)

НЕ ЗАБРАВЯЙ ОСНОВНИТЕ ПРАВИЛА:

- ✓ До навършване на 18 г. задължително трябва да управляваш ИЕПС с каска.
- ✓ С ИЕПС не трябва да превозваш други хора.
- ✓ Трябва да се движии с ИЕПС само по велосипедната алея, ако нямаш навършени 14 г.
- ✓ Докато управляваш ИЕПС, нямаш право да използваш мобилен телефон.
- ✓ С ИЕПС имаш право да развиваш скорост само до 25 км/ч.
- ✓ Не трябва да се движии успоредно до друго пътно превозно средство на две колела.
- ✓ Трябва да държиш кормилото с ръка.
- ✓ Забранено е да се движии с ИЕПС по площите, предназначени само за пешеходци.
- ✓ При управление на ИЕПС е забранено да се държиш за друго превозно средство.
- ✓ ИЕПС винаги трябва да е с изправни спирачки. В тъмното и/или при намалена видимост трябва да включиш светлините на ИЕПС, а ти – да ползваш светоотразителни елементи върху видимата част на облеклото.

ЗА РОДИТЕЛИ

НЕ ЗАБРАВЯЙ!

Децата не са възрастни.

Безопасността на детето е най-важна.

Когато е само на пътя, рисковете за детето са по-големи.

АКО ИМАШ ПЪРВОКЛАСНИК

- Преди началото на учебната година заедно изберете и преминете през най-безопасния и кратък маршрут до училище.
- Под формата на игра провери дали детето е запомнило пътя.
- Погрижи се лично или чрез друг възрастен роднина или близък да изпратиш и посрещнеш дете си до/от училищния вход.
- Ежедневно разговаряй с детето за правилата за безопасността при движение по улиците.
- Винаги бъди за пример! Не прави компромиси, като не използваш пешеходната пътека или пресичаш, когато светофарът свети червено.
- При възможност купи светлоотразителна жилетка или светлоотразителни елементи и ги закрепи за облеклото или ученическата раница на детето.
- ☺ ПРЕДВАРИТЕЛНО уточнете към кого може и трябва да се обърне за помощ детето, ако не си наблизко. Запометете в телефона на детето номерата на хората, на които може да се довери.

АКО ПРЕВОЗВАШ ДЕТЕТО ДО УЧИЛИЩЕ

- Не прави компромис с изправността на използваната обезопасителна система за деца.
- Използвай обезопасителната система за деца дори училището да е близо и да мислиш, че няма нужда от това. Инцидентите се случват за миг.
- Докато пътувате, обсъждайте поведението на останалите участници в движението.
- Бъди за пример! Не прави компромиси, нарушавайки правилата на пътя. Сложи си колана и не използвай телефона по време на шофиране.

АКО ДЕТЕТО ХОДИ САМО ДО УЧИЛИЩЕ

- **Преминете** отново заедно по най-безопасния и кратък маршрут до училище.
- **Припомнете си** правилата за движение на пешеходците:
  - ✓ Настоявай *на светофара* детето винаги да пресича на зелено.
  - ✓ Напомняй му *винаги да се използва тротоара, подлезите и надлезите за пешеходци*.
  - ✓ Научи детето, че при движение *по банката пешеходецът трябва да е отляво, срещу автомобилното движение*.
- **Настоявай**, че дори да закъснява, детето трябва да спазва правилата на пътя, за да не стане жертва на катастрофа.
- **Препоръчай** на детето на натоварено кръстовище да пресича с основната група пешеходци или с друг по-възрастен човек.

АКО ДЕТЕТО СЕ ДВИЖИ ДО УЧИЛИЩЕ С ВЕЛОСИПЕД ЗАЕДНО

- **Проверете** техническата изправност на колелото.
- **Преминете заедно неколkokратно по** най-безопасния маршрут до училище.
- **Припомнете си** основните правила за движение на велосипедистите:
  - ✓ *велосипедът е пътно превозно средство, а*
  - ✓ *велосипедистът е водач, който трябва да спазва правилата за движение за превозните средства*;
    - ✓ *до навършване на 12 години велосипедистите трябва да се движат по тротоара, а на платното за движение може да управляват колело само с придружител, навършил 16 години*;
    - ✓ *когато са навършили 12 години, децата трябва да карат колелото си възможно най-вдясно на платното за движение*;
    - ✓ *предприемането на маневра (в т.ч. и спиране) се указва с ръка, а велосипедистът задължително трябва да се убеди, че не го застрашава друго превозно средство*.
- **Обсъждай с детето си** възможните опасности при управление на велосипед и последиците от тях.
- **Осигури на детето си** светлоотразителна жилетка и му създай навик да я използва, както правиш това с каската и другите протектори за ръце и крака. Закрепи светлоотразителни елементи за дрехите или ученическата раница на детето си или на подходящи места на колелото.
- ☺ **НАПОМНЯЙ** на детето, че **при пътен инцидент** трябва незабавно да ти позвъни, за да **подадеш сигнал** в полицията на **телефон 112**, или да направи това самò.

ЗА ВОДАЧИ

ВАЖНО!

Децата са част от движението на пътя и още нямат навици да се пазят сами.

ПРИ ДВИЖЕНИЕ ПОКРАЙ ДЕТСКО ИЛИ УЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ

- **Винаги** спазвай ограниченията. Те са, за да предпазят всички от пътен инцидент.
- **Имай** готовност да спреш при преминавай покрай група деца. Обикновено някое от тях се е отделило от групата и внезапно се появява пред автомобила в опит да настигне останалите.
  - **Не забравяй** – децата не са възрастни. Тяхното поведение не е логично и не е адекватно.
  - **Никога не спирай върху пешеходната пътека**. Това кара децата да търсят друго място за пресичане на пътното платно и попадат в риск от катастрофа.

ПРИ ДВИЖЕНИЕ ПОКРАЙ СПИРКА НА МАСОВИЯ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ В БЛИЗОСТ ДО УЧИЛИЩЕ

➤ **Преминавай с по-ниска скорост от разрешената.** Децата се движат на групи и разговаряйки, не забелязват, че са слезли от тротоара и създават опасност за инцидент.

➤ **Бъди в готовност да спреш.** Децата рязко променят решенията си и изненадващо сменят посоката си на движение, понякога тичешком. В тези ситуации те забравят правилата за безопасност на пътя.

➤ **Винаги давай предимство на децата,** които пресичат на пешеходна пътека. Ако зад теб има друг автомобил, подай разбираем за водача му знак, че също трябва да спре и да изчака преминаването на децата.

➤ **Бъди търпелив и толерантен към деца-велосипедисти.** **Помни,** че те нямат напълно изградени навици и може внезапно да предприемат маневра, без да подадат сигнал с ръка.

➤ **Ако забележиш неправилно или рисково поведение,** спри и обясни на детето какви може да бъдат последиците.

☺ **ПРИ КАТАСТРОФА НА ПЪТЯ СЕ ОБАДИ НА ТЕЛЕФОН 112.**

Отдел „Пътна полиция“ –
Главна дирекция „Национална полиция“
2022 г.

